

MONTESSORI PEDAGOGIKA

Martina Pohlová
Gabriela Řihánková

Marie Montessori

1870 – 1952

„A od nynějška byla má snaha najít cvičební předměty, které tu koncentraci umožňují, a dále jsem studovala uvědoměle, jaké okolí nabízí ty nejvýhodnější podmínky pro tuto koncentraci. Tak se začala moje metoda vyvíjet.“

Základní myšlenky

- ▶ od jednoduchého ke komplexnímu
 - ▶ nezávislé učení
 - ▶ jasnost a flexibilita
 - ▶ důraz na skutečný zážitek
 - ▶ přirozená cesta
-

Oblasti učení

- ▶ praktický život
- ▶ smyslová výchova
- ▶ jazyková výchova
- ▶ matematika
- ▶ kosmická výchova
 - nauky o přírodě
 - přírodověda
 - vlastivěda
 - biologie
 - chemie
- ▶ pohybové, výtvarné a hudební dovednosti

8 principů Montessori pedagogiky

Senzitivní fáze

- ▶ senzitivní fáze jsou zvláštní období zvýšené vnímavosti dítěte, která jsou doprovázena zvýšenou schopností k osvojení určitých dovedností
- ▶ 4 základní fáze:
 - 0–3 let
 - 4–6 let
 - 7–12 let
 - 13 – 18 let

Připravené prostředí

- ▶ Co zahrnuje?
 - osobnost učitele
 - vybavenost třídy pomůckami
- ▶ Bezpečné prostředí
- ▶ Montessori pomůcky

Organizace výuky

- ▶ týdenní plány
- ▶ výuka
 - skupinové lekce
 - volná práce
- ▶ důraz je kladen na svobodnou volbu a odpovědnost žáka za svou přípravu

Učitel

- ▶ přednostně se používá označení *vedoucí* než učitel nebo vychovatel
- ▶ učitel je přítomen celou dobu výuky
- ▶ role učitele – průvodce učením
- ▶ rozhovor s žáky → studentské knihy

Tradiční	Montessori
Učebnice, tužky, pracovní sešity.	Připravené speciální pomůcky s okamžitou zpětnou vazbou pro dítě, které v průběhu učení zapojují více smysl. kanálů.
Veškerá práce a učení probíhají ve stanovený okamžik (jednotný rozvrh hodin).	Práce a učení jsou individualizovány a odpovídají stupni vývoje dítěte.
Učitel jako nezpochybnitelná autorita.	Učitel jako průvodce („ukáž mi, abych to dokázal sám“).
Děti se učí pro známky (selektuje děti – chytré, hloupé), spojováno s negativními emocemi dětí	Děti se učí pro radost (objevují rády vše nové)
Děti pasivně a tiše sedí v lavici a čekají na pokyny učitele.	Děti jsou aktivní, hovoří nebo spontánně pracují potichu, mají volnost pohybu.
Vysvědčení se soustředí na výsledek.	Hodnocení podle vývoje, přehled zvládnutých dovedností (tzv. mapy pokroku, pomáhají popsat úrovně dovedností). Radost z učení a poznávání.

Montessori školy v ČR

- ▶ Základní škola Sofie
- ▶ Duhovka– Škola hrou, Praha
- ▶ Základní škola Meteorologická, Praha
- ▶ ZŠ na rovině, Lázně Bohdaneč
- ▶ ZŠ a MŠ, Horka nad Moravou
- ▶ ZŠ Pastviny, Brno
- ▶ Sdružení rodičů Montessori Zlín o.s
- ▶ ZŠ Rakovského v Modřanech, Praha
- ▶ ZŠ Montessori Kladno
- ▶ ZŠ Gajdošova, Brno
- ▶ ZŠ Na Beránku Pertoldova, Praha
- ▶ ZŠ Na dlouhém Lánu, Praha
- ▶ ZŠ Polabiny 1
- ▶ ZŠ a MŠ Suchý dul, Suchý dul
- ▶ Mezinárodní Montessori ZŠ, Brno

Zdroje

- ▶ RÝDL, Karel. *Metoda Montessori pro naše dítě: inspirace pro rodiče a další zájemce*. Pardubice: FF Univerzity Pardubice, 2006, 140 s. ISBN 8071948411.
- ▶ LUDWIG, Harald. *Vychováváme a vzděláváme s Marií Montessoriovou: (praxe reformně pedagogické koncepce)*. Praha: Univerzita Pardubice, 2008, 104 s. ISBN 9788073950491.
- ▶ KOUDELKOVÁ, Eva. *Montessori základní škola a důvody rodičů a učitelů pro její výběr : diplomová práce*. Brno: Masarykova Univerzita, Fakulta pedagogická, 2012. 109 l., 13 l. příl. Vedoucí diplomové práce Mgr. Martin Novák
- ▶ <http://montessoriopava.webnode.cz/m-montessori/srovnani-tradicni-a-montessori-skoly/>
- ▶ www.montessori-eshop.cz/